

Bijdrage Renure-producten aan duurzaamheid

Deelsessie - Akkerbouw

Romke Postma, NMI

6 februari 2025, De Schakel, Nijkerk

Renure en duurzaamheid in de akkerbouw

- Renure-producten
  - Mineralenconcentraat
  - Ammoniumsulfaat
- Duurzaamheidsaspecten
  - Werkingscoëfficiënt
  - Risico NH_3 -vervluchtiging en N_2O -emissie

Mineralenconcentraat – N-werkingscoëfficiënt

- veldproeven in akkerbouwgewassen 2010-2011 (v Geel et al., 2012)
- Toedieningstechnieken verschillen:
  - Bouwlandinjecteur, zodenbemester, sleufkouter, slangen
- Gewassen / Regio's / grondsoorten:
  - Aardappelen (zetmeel&consumptie), wintertarwe, zomergerst
  - Zand- en dalgrond (NO), Zand (ZO), klei (ZW & NO)
- N-werkingscoëfficiënt vergelijkbaar of lager dan KAS

Mineralenconcentraat – N-werkingscoëfficiënt

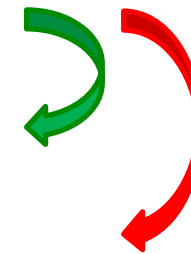
- veldproeven in akkerbouwgewassen 2009-2011 (v Geel et al., 2012)

Gewas	grondsoort	tijdstip	methode	N-werking
zetmeelaardappel	zand en dal	basis- en bijbemesting	bouwland-injectie + slangen	Lager of gelijkwaardig aan KAS
consumptie-aardappel	ZO zand en ZW klei	basis- en bijbemesting	bouwland-injectie + zodenbemester + kouter+slangen	Lager of gelijkwaardig aan KAS
wintertarwe	zware zeeklei	2 ^e gift	sleufkouter + slangen	Lager of gelijkwaardig aan KAS
zomergerst	zand en dal	basisbemesting	bouwland-injectie + oppervlakkig	Lager of gelijkwaardig aan KAS

Mineralenconcentraat – N-werkingscoëfficiënt

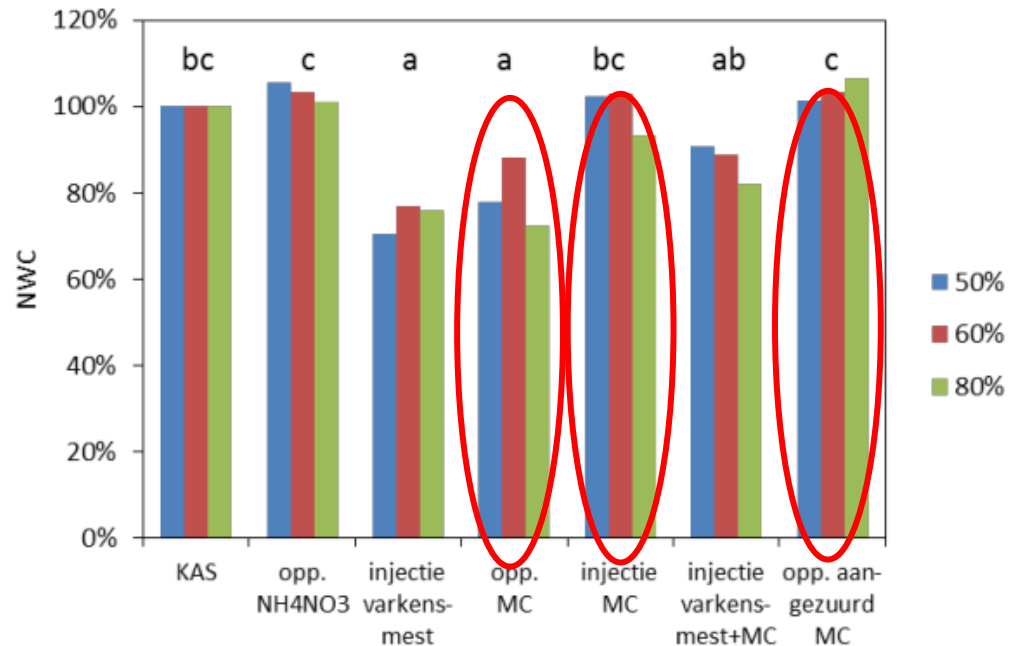
- **Potproef** mineralenconcentraat (MC) bij gras (Rietra & Velthof, 2014)
- Vergelijking met referentie (KAS), wijze van toediening (oppervlakkig vs injectie) en aanzuren
- Bepaling N-werkingscoëfficiënt (NWC), NH_3 - en N_2O -emissie
  - MC oppervlakkig toegediend → NWC 70-80%
  - MC met injectie → NWC 90-100%
  - MC aangezuurd → NWC ~100%

Mineralenconcentraat – N-werkingscoëfficiënt

■ Potproef mineralenconcentraat (MC) bij gras (Rietra & Velthof, 2014)

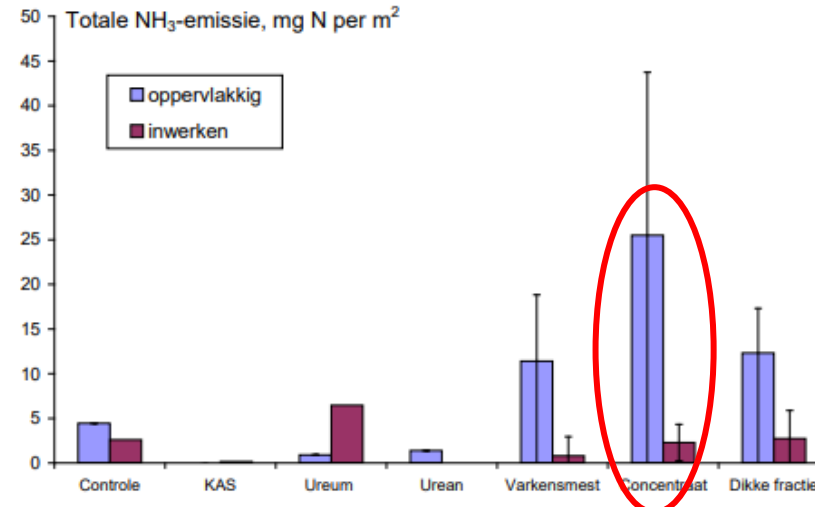
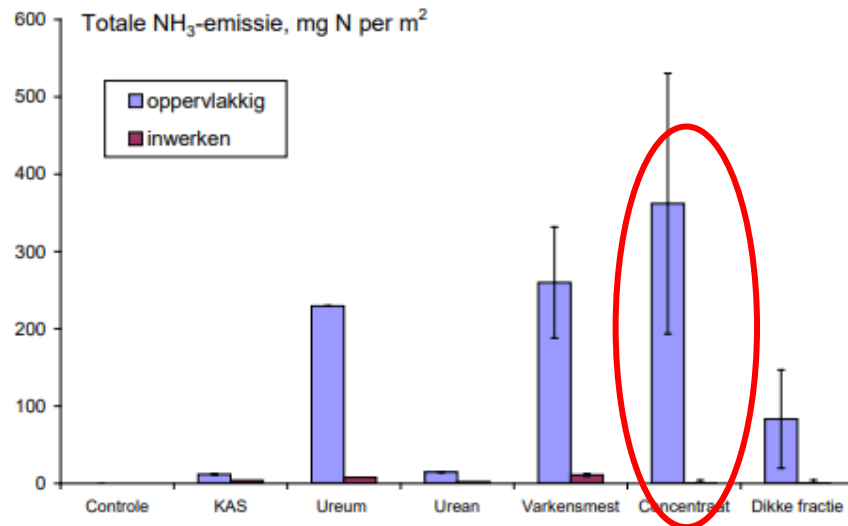

Conclusies:

- Injectie MC is belangrijk voor hoge NWC
- Aanzuren is alternatieve mogelijkheid

Mineralenconcentraat – NH₃-vervluchtiging

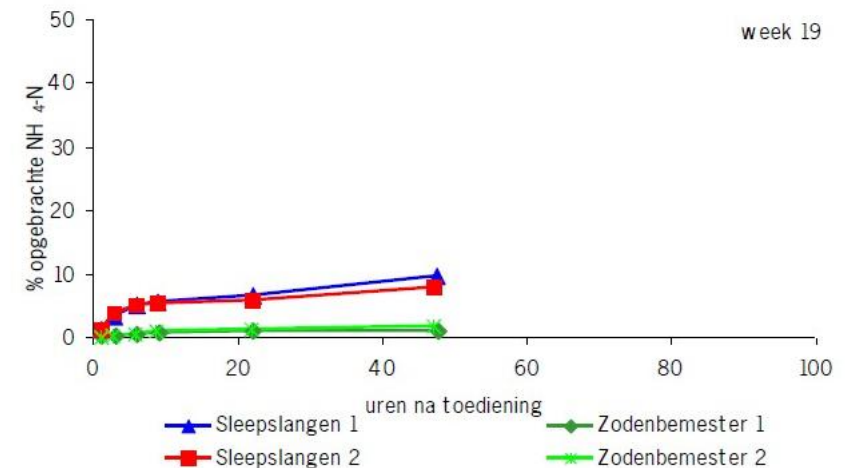
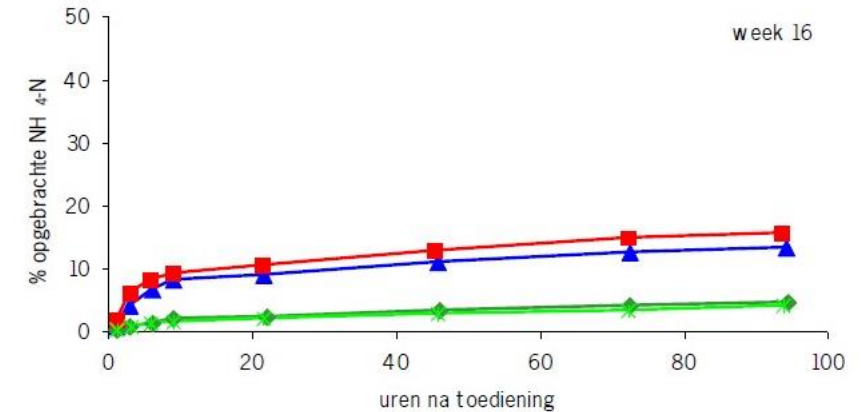
- Incubatieproeven zandgrond bouwland (Velthof & Hummelink, 2011)

Conclusie: inwerken MC is belangrijk voor lage NH₃-vervluchtiging!

Mineralenconcentraat – NH_3 -vervluchtiging

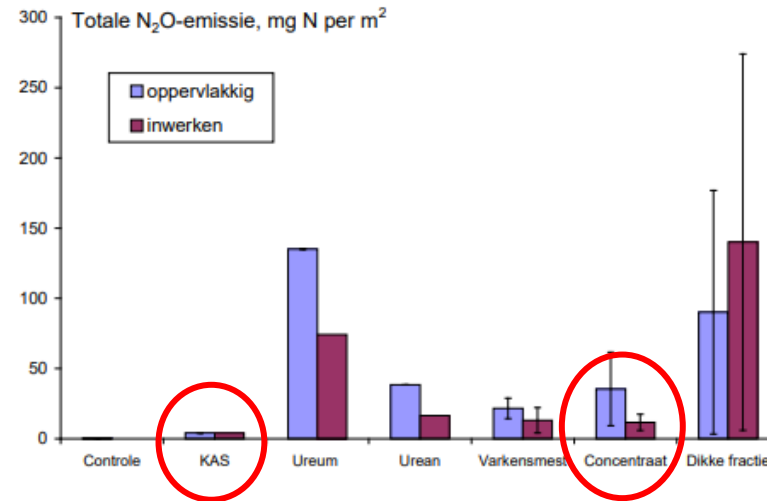
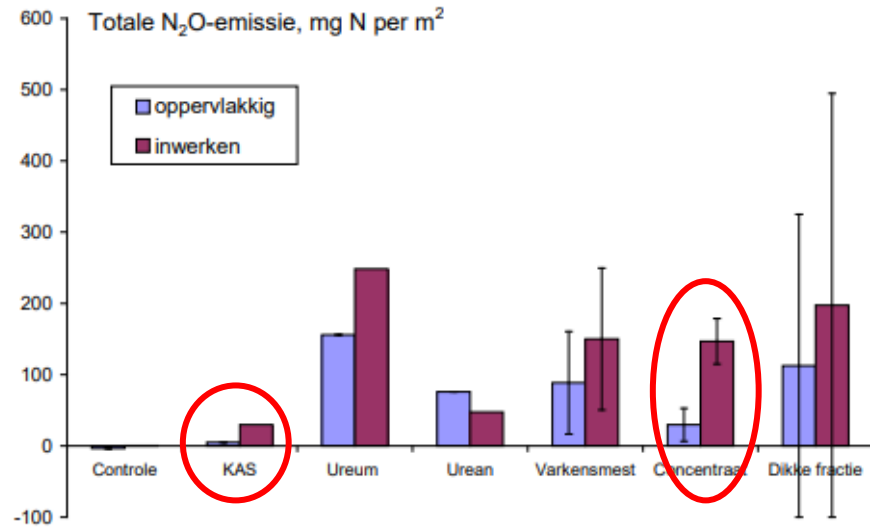
- Veldproeven tarwe en aardappelen (Huijsmans & Hol, 2011)
- Bij tarwe groot effect van inwerken op NH_3 -vervluchtiging →
- NH_3 -vervluchtiging bij toediening met sleepslangen bij aardappelen > 10% van NH_4 -N-gehalte MC

Mineralenconcentraat – N₂O-emissie

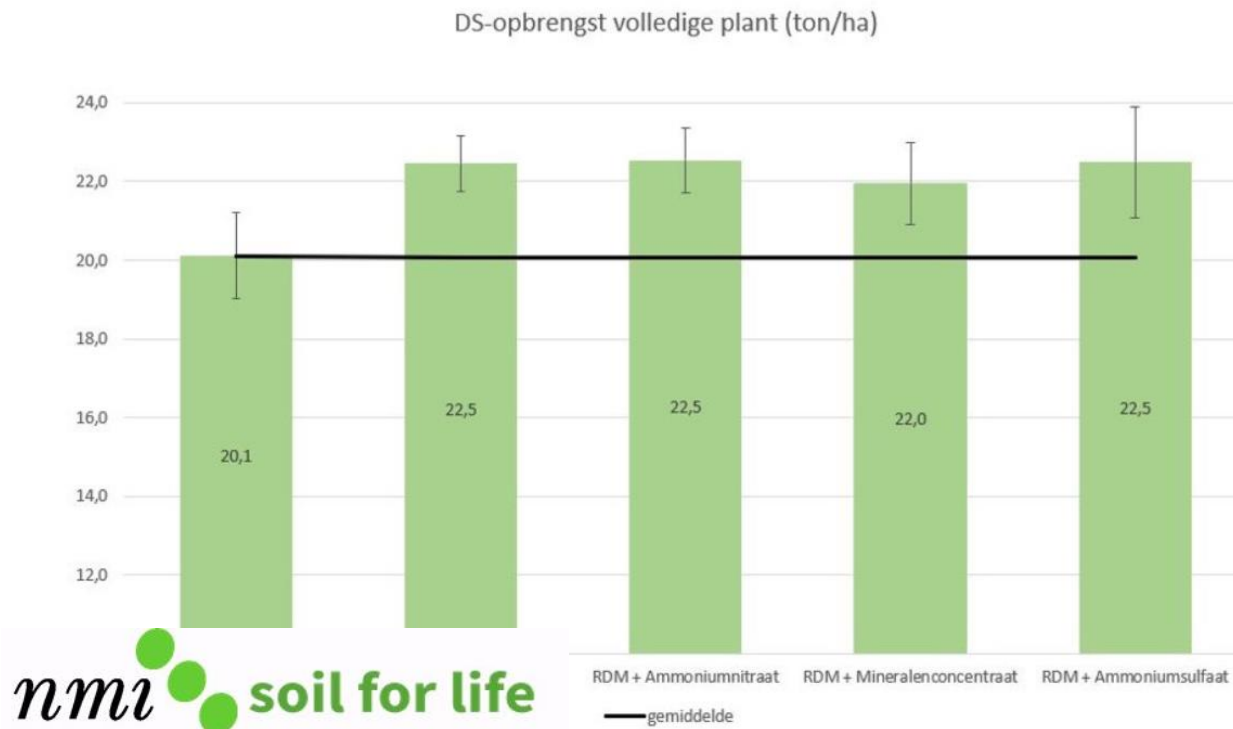
- Incubatieproeven zandgrond bouwland (Velthof & Hummelink, 2011)

Conclusie: inwerken MC geeft (significant) hogere N₂O-emissie dan KAS

Ammoniumsulfaat (ASL) – N-werkingscoëfficiënt

- Beperkt onderzoek naar ASL uit strippen-scrubben in Nederland
- Wel demo's (o.a. Veenkoloniën) en onderzoek Vlaanderen (Inagro)

Proeven Inagro in mais (2021):

- Uiteenlopende N-meststoffen in aanvulling op rundveedrijfmest
- NWC van ASL (en MC) ~ 100%
- Geen significant verschil met KAS

Ammoniumsulfaat (ASL) – NH_3 -vervluchting

- onderzoek naar NH_3 -vervluchting uit ASL ($(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$) beperkt
  - Gekorreld AS: 21% N, 24% S (60% SO_3)
  - ASL uit strippen scrubben: 8% N, 9% S, pH 6-7
  - Spuiwater: 4-7%N, 5-8% S, pH 3-6
- NEMA (emissiefactoren – EF's):
  - EF van gekorreld AS op kalkrijke grond (bouwland): 14%
  - EF van spuiwater: 1,8% (0% op zand; 7,5% op kalkrijke klei)
  - EF van ASL uit strippen/scrubben: 2-5% (?)

Samenvatting en conclusies

- Werkingscoëfficiënt MC vergelijkbaar of lager dan KAS
- Inwerken MC is cruciaal:
  - NH_3 -vervluchtiging vergelijkbaar met KAS
  - N_2O -emissie significant hoger dan KAS
- Werkingscoëfficiënt ASL op bouwland niet uitgebreid onderzocht
  - Lijkt vergelijkbaar met KAS (100%)
  - Op kalkrijke kleigrond risico NH_3 -vervluchtiging → inwerken!